

[Rytter.]

nede Instanser og vil have stor Betydning for Administrationen derigennem, at de faar at vide Grundene til den Afgørelse, Højesteret i hvert enkelt Tilfælde træffer. Den vil ogsaa have stor Betydning for Befolkningen, som derigennem faar Kendskab til, hvorfor en Afgørelse er faldet saadan og saadan ud. Det er, hvad man fremhæver til Forsvar for offentlig Votering. Fra modsat Side siger man: Det er ikke heldigt, at Højesteretsdomme fremtræder som et Kompromis, at man faar de forskellige Anskuelser frem, som f. Eks. hvis en Straffedom er fældet med 5 Stemmer mod 4. At noget saadant kom frem, vilde være uheldigt, idet Folk da vilde sige: Naa, der var alligevel 4, som holdt paa, at Manden var uskyldig, medens et lille, maaske tilfældigt Flertal dømte ham. Det er de to Betragtningssmaader, man kan stille op, og det er dem, vi skal afveje.

Jeg maa her straks sige, at det glæder mig overordentligt, at den højtærede Justitsminister i Dag har holdt sig til dette Argument: Højesterets vejledende Virksomhed for Befolkningen, for Administrationen og for de underordnede Domstole, kort sagt for alle dem, som faar med Højesterets Domme at gøre, thi dèr er vi inde paa en rent saglig Argumentation. Det har man ogsaa været hele Tiden, lige siden Spørgsmaalet blev rejst, saa at Højesteret i 1920 og 1925 med stor Virkning kunde udtale, at ingen endnu havde kritiseret de Afgørelser, Højesteret har truffet, ud fra, at Højesteret havde misbrugt den hemmelige Votering; men der kunde være saglige Grunde for og imod; Højesteret mente jo, at den ikke var nogen Højskole, ikke nogen Læreanstalt, men at den skulde træffe Afgørelse i det enkelte Tilfælde uden at motivere Afgørelsen. Desværre er der imidlertid kommet et nyt Moment ind i Diskussionen, et Moment, som jeg, da det kom frem, var meget ked af, og der blev ogsaa allerede den Gang opponeret meget stærkt imod det i Folketinget af Folketingsmand Pürschel og mig. Der kom en Argumentation frem, som jeg mere og mere mærker har forskrækket Folk ude omkring. Den højtærede Justitsminister kom nemlig i 1926 til at udtale sig i Retning af, at vi maatte have indført offentlig Votering, thi hvis vi havde haft den, turde Højesteret ikke have afsagt visse Domme. (*Justitsministeren* [Zahle]: „Turde“ er Deres Tilsnigelse). Højesteret vilde have skammet sig ved at afsige visse Domme, fordi den offentlige Mening ikke vilde have tilladt det. Det er,

med Rette eller efter Ministerens Mening altsaa med Urette, blevet opfattet paa den Maade, at Højesteret har begaaet et Misbrug af den hemmelige Votering ved at fælde visse Domme. Desværre kom denne Betragtning ikke blot frem fra Ministeren — saaledes blev det i alt Fald forstaaet —, men den kom ogsaa frem i socialdemokratiske Blade efter Kolindsundsagen, idet det blev fremhævet, at man ikke kunde have en Samling Herrer, der sad deroppe og uden Kontrol og for lukkede Døre kunde afgøre visse vigtige Spørgsmaal. Denne Betragtning: at den offentlige Votering skulde vi have for at faa Kontrol med Højesteret, har desværre, siger jeg, virket afskrækkende.

Jeg er i og for sig en Tilhænger af den offentlige Votering ud fra den Betragtning, som Ministeren i Dag fremhævede og fremhævede saa godt, synes jeg, at den offentlige Votering virker vejledende; men naar jeg har sagt det, vil Ministeren ogsaa forstaa den Forbindelse, der for mig er mellem den offentlige Votering og Højesterets Tilslutning, thi hele den udmærkede Begrundelse, Ministeren gav i Dag, falder fuldstændig til Jorden, hvis vi ikke har Højesteret med. Forholdet med den offentlige Votering er jo nemlig faktisk det — og saaledes er det i de Lande, der har offentlig Votering —, at der gaar en hemmelig Raadslagning i Forvejen, og hvis derfor Højesteret er imod den offentlige Votering, er det klart, at alle Divergenser vil blive afslebet under denne hemmelige Raadslagning. Selv om Højesteret nok saa loyalt vil gennemføre Loven, vil Meningsforskelligheder blive afslebet under den hemmelige Votering, som gaar forud, og som skal og bør gaa forud, saaledes at man i den offentlige Votering kun vil faa det vigtigste, og man vil ikke faa det, der, som Ministeren i Dag saa træffende har sagt, kan virke vejledende. Naar derfor Begrundelsen er den, som er brugt i Dag, og som jeg synes er rigtig, maa man som nødvendig Konsekvens deraf kræve Højesterets Tilslutning; ellers vil man ikke faa den Virkning af den offentlige Votering, som Ministeren fremhævede. Det vil blive en ren Fiktion; man vil kun faa at vide de forskellige Meninger, men uden mere Forklaring end strengt nødvendigt, den vejledende Virkning vil ikke komme frem.

Naar jeg mener, at det vilde være godt, om Højesteret gik over til at give en videre Begrundelse, er det ud fra de samme Betragtninger, som Ministeren gjorde gældende i Dag. Jeg anser det for uheldigt, at der